

Visszaemlékezés 1917-re, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40-ik évfordulóján

Ha 40 év távlatából visszazongolok a Nagy Októberi Szocialista Forradalom kirobbanására, illetőleg arra a napra, amikor a forradalom híre a mi hadifogolytáborunkhoz is eljutott, mindig elfog az emlékezés meghatódottsága.

A mi táborunk Kelet-Szibériában volt. Egy erős, téli nap kora reggelén az udvaron mentem keresztül az orvosi rendelő felé, ahol mint írrok teljesítettem szolgálót. Velem szemben négy-öt katonát jött fegyveresen. Mikor közelebb értek hozzá, felfűnt, hogy sapkájukon is, és karjukon is vörös szalag volt. Ugyanakkor a tiszt lakások felől jött egy tiszt is. A katonák feléje tartottak, pár lépés távolságra tőle megálltak, fegyverüket rá szegezték, s a vezetőjük felszólította a tisztet fegyverének átadására. A tiszt ellenkezett, nem tett eleget a felszólításnak. A katonák körülfogták, a vezetőjük elvette a tiszt kardját és revolverét, leszedte a váll-lapjait. Megdöbbenem ezen a szokatlan látványon, nem tudtam mire vélni azt, ami történt. Körülnézve láttam, hogy más irányokból is kisebb, felfegyverzett katonai csoportok közelednek a tiszt lakások felől. A táborban mi meglehetősen elzárt életet élünk, nem ismertük a világ híreit. Mégis, én a katonák-

hoz tartozónak éreztem magamat, és bátorságot gyűjtve magamban, mekérdeztem tőlük, hogy mi történik itt. Magyarán kezdtek és megértettem, hogy forradalom van. Ekkor visszamentem a táborba és elmondtam fogolytársaimnak, hogy mit láttam, és mit hallottam.

Mindnyáján nagy izgalommal fogadtuk a forradalom híreit. Ettől a naptól kezdve a fogolytábor őrői, a tisztjeiket lefegyverzett katonák is többet foglalkoztak velünk, megértettük, hogy ez a forradalom nemcsak az agyonnyargatott, elnyomott orosz nép forradalma, hanem a mi forradalmunk is. Mi is szervezkedni kezdtünk, egy ideig a táborunkban, később a városban kaptunk különleges megbízásokat, felszereltünk, s együttműködünk az orosz elvtársakkal a feladatok végrehajtásában. Később harctérre került csoportunk, s a harcok folyamán többet fogságba kerülünk. Néhányad magammal megszöktem a fogságból, de sokkal nehezebb helyzetbe kerültem, sokat szenvedtem a fegyérgárda csehektől, akik éjjel-nappal keresték az alakulatot. Csoportunkat visszavitték az elindulási helyre, a táborba, majd rövid idő múlva elvittek bennünket Sztrakoszavszkba, in-

nen újból visszahozták a táborunkba, ahol fehérorosz őrök, majd japán őrök vigyáztak ránk. A fehéroroszok is, és a japánok is a legnagyobb szigorral bántak velünk, majd később az amerikaiak jöttek, akik felosztatták a vörös fogolytábor, és munkatáborokba vittek bennünket. Ott úgyszólván a pusztai élelmünkért dolgoztunk.

Most, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának napjaiban mindannyiunknak eszébe jutnak azok az emlények, amelyeket a dicső forradalom harcaiban szereztünk. Mindnyájunknak nagyon jólesik az az őszinte szeretet, megbecsülés és tisztelet, amivel a Szovjetunió népei is, és a magyar nép is körülveszi azokat, akik annak idején életüket és vérüket áldozták a forradalom győzelméért. Találkoztunk az elmúlt hetekben a szovjet veteránok képviselőivel is, a szovjet hadsereg Szegeden állomásozó harcosaival is, elbeszéltek forradalmi élményeinket. Ezek a találkozások a közöttünk lévő barátságot elmélyítették, s a jövőben is csak mélyíteni fogják.

Horváth Gyula,
a Szegedi Szakszervezeti Területi Bizottság munkatársa.

A Szegeden tartózkodó szovjet harcosok köszöntése

Az MSZMP városi bizottsága a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója alkalmából az alábbi táviratot küldte a dicsőséges szovjet hadsereg városunkban tartózkodó harcosaihoz:

Szovjet Katonai Parancsnokságnak

SZEGED-ÓTHALOM

Szeretett Elvtársak!

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom negyvenedik évfordulója alkalmával igaz testvéri, elvtársi szeretettel köszöntjük a hős szovjet hadsereg városunkban tartózkodó harcosait. Sohasem felejthetjük el azt az áldozatot, amelyet a magyar nép szabadságáért már két alkalommal is hoztak. Szeged minden dolgozója tudja, hogy életét, szabadságát köszönheti a szovjet hadseregnek, amelynek minden tagja a proletár nemzetköziség jegyében sietett hazánk népének segítségére.

A nagy évforduló napján a Szegeden állomásozó szovjet alakulatok valamennyi tagjának, a szocializmus, a béke katonáinak erőt, jó egészséget kívánunk. Soha el nem múló elvtársi hálaival:

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGA

A városi pártbizottság üdvözli Szeged dolgozóit

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója alkalmából szeretettel köszöntjük Szeged város valamennyi dolgozóját: munkásokat, parasztokat, értelmiségieket. Kívánjuk, hogy jó erőben és egészségben az alkotó munka, a szocialista építés újabb sikereit érjék el a további előrehaladásért.

Jó munkát, békés, boldog életet kívánunk!

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGA

Példát mutattak a Ruhagyár kiszistái

Október 20-ig az előirányzott tervet a Szegedi Ruhagyárban 100,1 százalégra teljesítették. Másnap — 21-én azonban „előntötte” az influenza az üzemet. Október 22-én összesen 274-en, 23-án 300-an, 24-én 325-en hiányoztak az üzemből. A havi teljesítés lecsökkent 92,8 százalékra.

Tanakodtak a gyárban, mitévők legyenek. A nagy hiányások első óráiban főleg a vasalóknál mutatkozott elmaradás; az ott dolgozók túlóráztak, hogy be tudják fejezni a betegek munkáját is. Viszont a szalagokban egyre több lett a hiányzó és felgyülemlett a félkész áru. A 8-as »KISZ-terem«-ben Oberfrank Jánosné, Sipos Szabó Sándor, Ila Józsefné és más szalagból Gérfnyé Eva, Verasztó Erzsébet ifjú kommuniszták elhatározták: beszélnek a többi kiszistával is, hogy műszak előtt és után két-két órát kollektívan segítsenek a betegek helyett. A kezdemé-

nyezés nyomán röpgyűlést tartottak, ahol a fiatalok nagy lelkesedéssel vállalták a »beugrást«.

Mert nagy dologról volt szó. A gyár dolgozói október 7-én egyhónapos versenyre keltek azért, hogy kiváló munkaadományokkal is ünnepejjék az októberi szocialista forradalom 40. évfordulóját. A nagymérvű betegségek miatt veszélyeztetve volt az ünnep méltó köszöntése. Ugyanakkor — tervleamaradás esetén — az év végi nyereségreszesedés is csökken. A kiszések azonban megmutatták, hogy »legények a gáton«! S a több száz hiányzó ellenére az üzem túlteljesítette október havi tervét! A szocialista forradalom méltó köszöntése sem marad el: 101,1 százalék jelzi a ruhagyári kiszisták nagyszerű kezdeményezésének kiváló eredményét.

A munkaverseny visszanyerte igazi lenini értelmét

A MIKOR az ellenforradalom után első ízben vetődött fel ismét a munkaverseny gondolata, hosszú hetekig, hónapokig ióformán csak a fogalom »rehabilitálásával« voltunk elfoglalva. Védjük a rászórt rágalmak-tól, s nem ritkán a hibás gyakorlatl szemben is. Egyre-másra azt mondogattuk, hogy jó dolog a munkaverseny, szükség van rá, de valahogy másképp kell szervezni, mint eddig.

Az új módon szervezett munkaverseny jelentős álmásai voltak máius elseje, augusztus 20-a. De igazi lenini értelmét a munkaverseny Szeged üzemében csak most, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója tiszteletére indított nemes vetélkedésben nyerte vissza. Elmondhatjuk, hogy torzítás, sematizálás és elbürokratizálás nélkül vonult be a munkások öntudatába a munkaverseny. Célravezető formáit az üzemek sajátosságainak megfelelően — attól függően, hogy mit termelnek — maguk alakították ki. Ezért is válhatott valóban tömegmozgalommá a november 7-i munkaverseny.

VANNAK ugyan még most is, akik idegenkednek a versenytől, de ezek egyre kevesebben lesznek, s többen azok, akik nemcsak

Baráti találkozót rendezett a KISZ szegedi nőtanácsa

Meghítt találkozóra gyűltek össze az Egyetemi Diákklubban a szegedi munkásmozgalm idős asszonyharcosai, Tóth Pál Mihályné, Dominkó Julia, Swarcz Lipótné és még többen, hogy a Ruhagyár, a Szegedi Kenderfonó, a Fonalmató Vállalat, a Textiltechnikum, a Ságvári gimnázium, a Közgazdasági technikum növendékeivel elbeszélgessenek a Tanácskörtársaság idején szerzett tapasztalataikról. Megnyitó beszédet dr. Szél Éva kórházi gyermekorvos, a KISZ mellett működő lányok és asszonyok tanácsának elnöke mondott. A megnyitó után a Zeneművészeti szakiskola növendékei, Novodonszki Györgyné, Hudoba Rózsa, Abraham Mária, Radványi Géza, Gazdag István, Benkóczy István adtak átszellemülten szép, művészi színvonalú műsort, valamint Mikle István és Gaál Csergely egyetemi hallgatók szavaltak gondosan kiválasztott Arany és Majakovszkij-verseket.

Ezek után kis asztaltársaságok alakultak, ahol az említett elvtársnők elmondták a sok szép és elragadó emléket tartalmazó élményeiket az őket körülvevő KISZ-fiataloknak.

A kiszések érdeklődését a számtalan sok irányban feltett kérdés bizonyította leginkább, meg az — ha szabad ezt ide írnom —, hogy ugyan sokszor előkerültek a zsebkendők az elbeszélők, de a hallgatók zsebeiből is. Az öreg, törődött szemekből száritották fel az emlékek marja könnyeket, de a fiatalokból is, hogy a résztvevő és együttérzés könnycseppjeit letöröljék az ifjú arcokról.

A találkozó a késő esti órákban ért véget azzal a szavakkal is kimondott elhatározással, hogy az ilyen irányú beszélgetéseket más intézményeknél is megszervezik majd. Sz. B.

Kézimunka szakkört indít a KISZ

A KISZ városi bizottság mellett működő »Lányok és fiatalasszonyok tanácsa« a nagyfokú érdeklődésre való tekintettel kedvező feltételekkel kézimunka-szakkört indít. Jelentkezni lehet november 15-ig minden KISZ-alapszervezetben és a városi KISZ-bizottságon. Szakkörvezető: Fodor Emilné kézimunkatanárnő.

Ünnepi meglepetések

A Szegedi Ecsetgyár november 7-re teljesítette évi tervét — 26 dolgozó kapott jutalmat derék munkájáért

Keves üzem dicsekedhet hasonló eredménnyel a világ munkásmozgalmának nagy ünnepén. Nemcsak Szegeden, de az országban is páriát keresi a Szegedi Ecsetgyár munkásainak nagyszerű és megbecsülést érdemlő teljesítménye: november 7-re eléget tettek egész évi termelési köteleességüknek. Icazi meglepetésnek számít ez a ritka, szép teljesítmény.

A lelkes kis munkásgárda sikere az elmúlt tíz hónap eredménye, s ebbe a tíz hónapba beletartozik az első negyedév nehéz és küzdelmes időszaka — az energiahiány, a csökkentett műszakok, az anyaggondd — is. Ki hitte volna, hogy a gazdasági zűrzavar után ilyen gyorsan utólerik és el is hagyják a korábbi esztendő eredményeit ebben a fontos kis üzemben?

Pedig nem történt semmi csoda, varázslat. Még csak tervesköntés sem mutatkozik a múlt évhez képest — ellenkezőleg: 1957-re maidnem egy egész millióval többet terveztek, mint 1956-ra. A létszám sem változott — viszont annál inkább megerősült

a szocialista munkaszellem

és a versenyzési kedv. Még az év elején kibontakozott itt a versenymozgalm, s első szép eredményeit is meghozta felszabadulásunk ünnepe. Derékabb munkára serkentett máius elseje és augusztus 20-ra is. Most lezárult pedig a munkásság legnagyobb nemzetközi ünnepe, az Októberi Szocialista Forradalom 40 évfordulóján adott nagy ünnepélyességet a versenynök.

Augusztus 20. után már megszületett az Ecsetgyárban az elhatározás, a nagy vállalkozás, s a munkások akarata szerint a nagy napra be is ért. Tegnap délután a vállalt

kötelesség teljesítése feletti örömmel gyűlt össze a munkásgárda a meghívott szovjet vendégekkel együtt az évforduló megünneplésére. S itt következett a másik kedves és kellemes meglepetés: 26 dolgozó kapott értékes jutalmat a derék munkájáért. Az egyéni sikerek mellett természetesen a dolgozók összessége is megkapta méltó jutalmát, hiszen már most rendelkezésre áll körülbelül kétheti fizetésnek megfelelő, csztható nyereségreszesedési összeg, és semmi kétség sem fér ahhoz, hogy a ielenlegi munkatempóval és lelkeses-

déssel még legalább egyheti fizetéssel

telézni tudják

év végéig az osztalékok. Garancia is van erre: maidnem egy ötödével nőit a termelékenység mutatója, s a múlt évihez képest 3 és fél százalékkal olcsóbban termelnek. Az ecsetgyár lelkes munkáskollektívája megérdemli, hogy a nagy évforduló alkalmából tisztelettel és megbecsüléssel tekintsen rá a társadalom, hiszen az őszi betegségek miatti nehézségek ellenére is valóra váltotta szép ígéretét.

A nagy évforduló ünnepi programja Szegeden

Hosszú és ünnepélyes készülődés előzte meg a mai napot, a világ proletáriátusának legnagyobb nemzetközi ünnepét. Szeged dolgozói hónapok óta versenyeznek az üzemekben, hogy jobb munkaadományokkal köszönthessék a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulóját, s napok óta díszítik üzemeiket és a középületeket, hogy külsőségekben is méltón köszönthessék a forradalom ünnepeit.

A nagy évfordulóra az ünnepeket előkészítő bizottság változatos és gazdag programot állított össze. Ma reggel zeneszórá ébrednek a város dolgozói. Délelőtt 10 órakor a szovjet hősök Széchenyi téri emlékműveinél és a Dugonics temetőben helyezik el az üzemek, intézmények és a emlékezés koszorúit és virágait. A Széchenyi téri hős emlékműveknél a fegyveres alakulatok, a honvédség, a karhatalmisták és a munkásörög tagjai tisztelegnek a szovjet hősöknek, a forradalmi hadsereg legbátrabbjai-

nak, és parádés katonai díszszemlével emelik a nagy nap ünnepléységét.

Délután négy órakor érdekes és tanulságos kiállítás nyílik meg a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában, melynek anyaga eddig ismeretlen dokumentumokkal mutatja be a Nagy Októberi Szocialista Forradalom Magyarországra és Szeged munkásmozgalmára gyakorolt pozitív hatását. Az 1919-es dicsőséges magyar Tanácskörtársaság szegedi napjairól

Üttörőbarátság...

Tegnap délelben, tanítás után emlékezett meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójáról a Juhász Gyula Általános Iskola tanulóifjúsága és nevelőtestülete. Az iskolai ünnepségen hat szovjet úttörő és egy tanítónő jelent meg. Parádés úttörő felvonulás után felavatták a legkisebbeket, a kisdobosokat. A szovjet úttörők kötötték nyakukba a kék nyakkendőit és virággal aján-

számos eredeti dokumentum tanúskodik majd.

Az ünnepi események fénypontja az este 7 órai kezdettel megtartandó díszünnepe lesz, melyet a Magyar Szocialista Munkáspárt városi bizottsága és a Hazafias Népront városi bizottsága rendez a Nemzeti Színházban. Ünnepi beszédet Simon Béla elvtárs, a városi pártbizottság tagja mond. A megemlékező beszédet magas színvonalú és gazdag szórakoztató műsor követi.

dékozták meg a legfiatalabb úttörőket.

Az iskola úttörői szovjet versekkel, dalokkal szórakoztatták a vendégeiket. Az ünnepe után fehér asztal körül, málnaszörp mellett hosszasan elbeszélgettek az úttörők. A magyar pajtások különösen a pionír-élet után érdeklődtek. A nagy ünnep előestéjén kedves úttörőbarátság alakult ki a szovjet és a magyar gyermekek között.